Додаток 1

ПРАВИЛА РОБОТИ КАФЕ-ДИЛЕМИ

Посилання на файл:
dodatok-1-pravyla.pdf

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело:)

Додаток 2

ВІДЕО УРИВКИ З ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ "БАБИН ЯР У ПОШУКАХ ПАМ'ЯТІ"

Порядок і тривалість уривків для перегляду. Усі відеоуривки бажано заздалегідь вирізати в окремі файли для зручності.

Посилання на файл:
dodatok-2-video.pdf

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело:)

Додаток 3

ШІСТЬ "МЕНЮ" ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

Посилання на файл:
dodatok-3-menu.pdf

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело:)

Додаток 4

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ЗАГАЛЬНОГО ГОЛОСУВАННЯ

Посилання на файл:
dodatok-4-pytannya.pdf

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело:)

Додаток 1

ПРАВИЛА РОБОТИ КАФЕ-ДИЛЕМИ

1. Це кафе є особливим, оскільки замість страв тут інтелектуальні дилеми та проблеми.
2. Усі дилеми розташовані в «меню», яке за столи приноситимуть «офіціанти». «Меню» складається із документів та ілюстрацій, а також запитань і завдань до них. Прелюдією до кожного обговорення слугує уривок із документального фільму «Бабин Яр у пошуках пам'яті». «Офіціанти» кладуть меню на столи під час перегляду цього уривку. Учні відкривають «меню» тільки після перегляду уривку.
3. На обговорення кожного «меню» надають певний час (вчитель слідкує за ситуацією за столами, модератори подають йому сигнал, коли можна закінчити обговорення).
4. Перед зміною «меню» ведучий (у цьому випадку – вчитель) ставить запитання, на яке можна відповісти лише «так» або «ні». Кожен учасник має на столі стікери, якими він голосує. «Офіціанти» у футболках одного кольору збирають стікери тих, хто відповідає «так», іншого кольору – тих, хто відповідає «ні».
5. На столи подають наступне «меню», а тим часом «офіціанти» підраховують голоси та вносять результати голосування до презентації.
6. Перед тим, як оголосити наступне запитання для голосування, залу нагадують попереднє запитання і показують на екрані результати його голосування. Ці результати ведучий не коментує, кожен у залі має зробити власні висновки щодо своєї позиції та щодо її місця в обсязі загального голосування. Такий підхід дає змогу учням без побоювання зробити самоаналіз, а вчителю –отримати відгук, результат, тобто моніторинг своєї праці з учнями.

Додаток 2

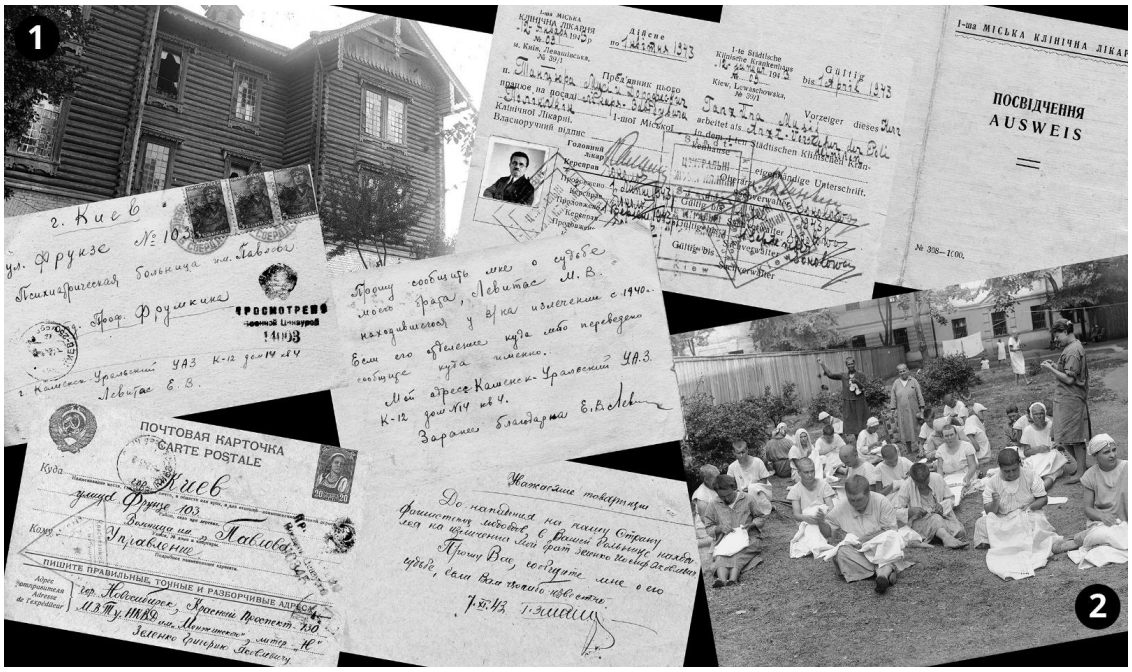
ВІДЕОСЮЖЕТИ ІЗ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ «БАБИН ЯР У ПОШУКАХ ПАМ'ЯТІ»: ЇХ ПОРЯДОК І ТРИВАЛІСТЬ

Усі відеоуривки бажано заздалегідь вирізати в окремі файли.

1. «Кого вбивали у Бабиному Яру» (4:32–5:54).
2. «Вбивали не звірі…» (2:59–3:13).
3. «Розповідь Гені Баташової та Катерини Рожченко» (26:38 –28:39).
4. «Бабин Яр у радянські часи» (23:49–25:20).
5. «Зацікавленість молоді» (13:52–14:29).
6. «Бабин Яр як місце туристичне» (34:25 – 35:33).

Додаток 3

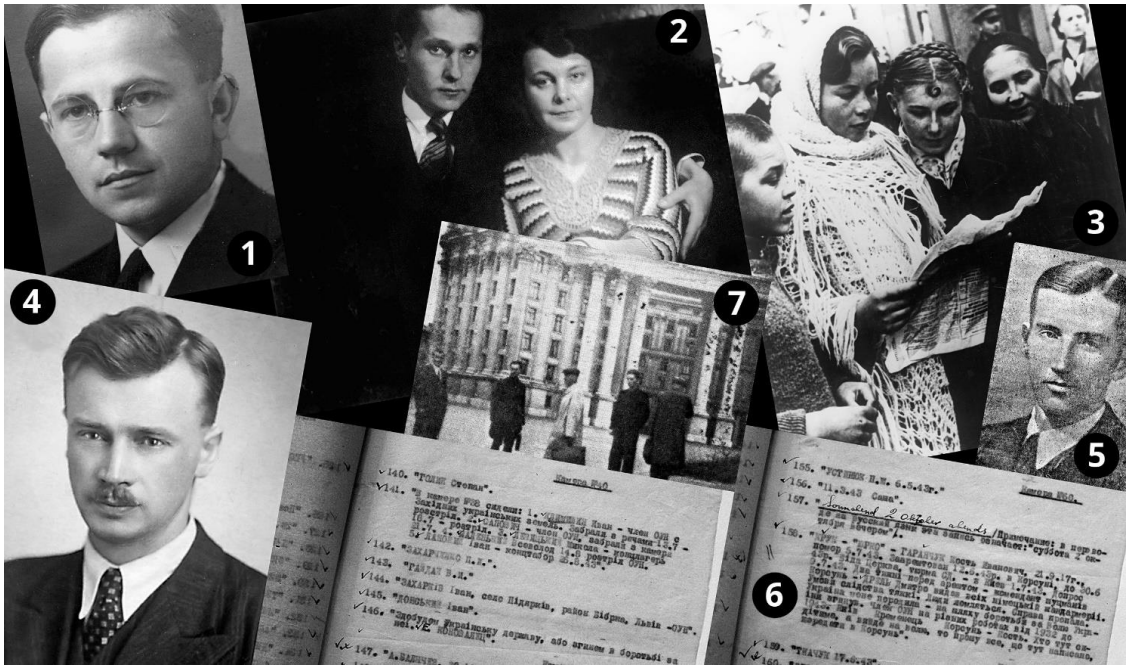
I. ДО ВІДЕО «КОГО ВБИВАЛИ У БАБИНОМУ ЯРУ»

1
2
3
4
5
6
7

1
2
3
4

1. Уважно розгляньте фотографії і дайте відповіді на запитання:

- *Хто на них зображений? До яких груп вони належать?*
- *Що об'єднує, а що відрізняє ці групи?*
- *Чи всі ці групи є жертвами Бабиного Яру? Чому?*

2. Роздивіться карту пам'ятників у Бабиному Яру (http://www.holocaust.kiev.ua/news/babyn_yar_map_2017sm.pdf):

- *Чи всі пам'ятники мають стояти у Бабиному Ярі? Чому?*

II. ДО ВІДЕО «ВБИВАЛИ НЕ ЗВІРІ…»

1. Ознайомтеся з джерелами, проаналізуйте їх зміст і дайте відповіді на запитання:

- *На які верстви населення були розраховані книжки?*
- *Що зображено в книжках? Зображення реальні або карикатурні? Чому?*
- *До чого закликає така література? Аргументуйте свою думку.*
- *Як така література могла позначитися на долі євреїв?*

НІМЕЦЬКІ КНИГИ

З дитячої книжки «Отруйний гриб», видавництво «Штюрмер» (Der Stürmer), 1938 р.

«Коли побачите хрест, думайте про жахливе вбивство, яке скоїли євреї на Голгофі»

(Матеріали надано музеєм «Будинок Ванзейської конференції»)

Із книжки Альфреда Фогеля «Вчення про походження і про раси…», 1938 р.

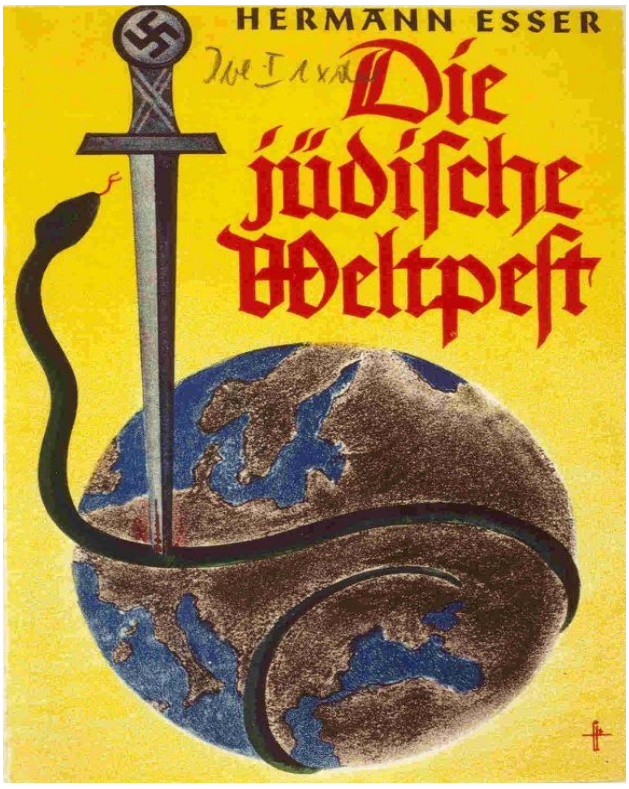
Переклад:

Осілий німець любить свою батьківщину. Завжди неспокійний єврей перекочовує з одного народу до іншого.

Німець створює, єврей –захоплює.

(Матеріали надано музеєм «Будинок Ванзейської конференції»)

Суперобкладинка книги Германа Ессера «Єврейська світова чума», 1939

(Матеріали надано музеєм «Будинок Ванзейської конференції»)

Завдання зі шкільного підручника з математики, Німеччина, 1930-ті роки

«Утримання одного душевнохворого в день становить 4 рейхсмарки, одного інваліда – у 5,50 рейхсмарки, а одного злочинця – в 3,50 рейхсмарки. Найчастіше державний службовець заробляє лише 4 рейхсмарки в день, дрібний клерк – 3,50 рейхсмарки, а некваліфікований робітник – менше 2 рейхсмарок.

(А) Складіть графік, що відображає ці дані.

Згідно з проведеними оцінками, у спеціалізованих закладах Німеччини перебуває 300 тисяч душевнохворих, епілептиків і т. п.

(Б) Скільки сімей могли б отримати позику в тисячу рейхсмарок замість цих витрат?»

(Джерело: Steinfeldt Irena. How Was It Humanly Possible? – Jerusalem: Yad Vashem, 2002. – P. 23)

2. Розгляньте пропаганду нацистів на території України. Чим вона схожа і чим відрізняється від пропаганди в Німеччині? Як такі матеріали могли впливати на місцеве населення?

ІІІ. ДО ВІДЕО «РОЗПОВІДЬ ГЕНІ БАТАШОВОЇ ТА КАТЕРИНИ РОЖЧЕНКО»

Геня Баташова та Катерина Рожченко згадують, як Геня врятувалася з Бабиного Яру і хто допоміг їй пережити війну.

Усього в світі на сьогодні, за статистикою Яд Вашем, відомо **26 513** осіб, яким присвоєно звання «Праведник народів світу», серед них і Ірена Сендлер.

Цитати Праведниці Ірени Сендлер

«Коли почалася війна, вся Польща потонула в морі крові. Але найбільше це стосувалося єврейської нації. І в ній були діти, які постраждали найбільше за всіх. Ось чому ми повинні були присвятити наші серця їм».

«Ми спостерігали несамовиті сцени. Батько погоджувався віддати дитину, але мати – ні. Бабуся обіймала дитину так ніжно і гірко плакала, примовляючи: “Я не віддам свого онука за жодну ціну…”. Іноді нам доводилося залишати такі сім’ї, щоб вони могли заспокоїтися і прийняти рішення. Я приходила до них наступного дня і часто виявляла, що всі мешканці будинку були депортовані до таборів смерті».

«Кожна дитина, яка врятувалася з моєю допомогою, а також з допомогою чудових таємних посильних, яких уже немає в живих, – причина мого існування на землі, але не причина для слави».

«Герої здійснюють видатні подвиги. Те, що робила я, не було винятковим. Це була природна річ».

«Ми, ті, хто рятував дітей, аж ніяк не герої. Це твердження мені не подобається. Навпаки, мене переслідують докори сумління, бо я зробила так мало».

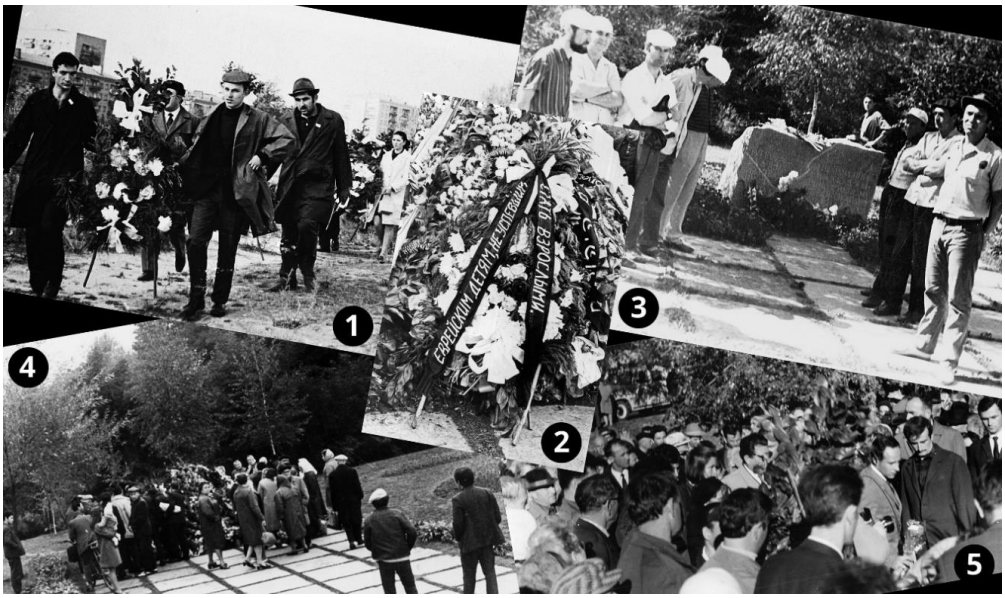
«Ми і майбутні покоління повинні пам'ятати людську жорстокість і ненависть, яка правила тими, хто здав своїх сусідів до рук ворога, ненависть, яка штовхнула їх на вбивство… Моя мрія – щоб пам'ять про це стала попередженням світу і людству, щоб ніколи більше не повторилась ця трагедія».

(Джерело: http://selfire.com/2011/01/2979/)

Запитання:

- *Яка з наведених цитат найбільш близька вам? Чому?*
- *Як ці цитати характеризують особистість Ірени Сендлер?*
- *Чи вважаєте ви Праведників народів світу героями, або це все-таки не героїзм, а нормальна поведінка людини в тих обставинах?*

IV. ДО ВІДЕО «БАБИН ЯР У РАДЯНСЬКІ ЧАСИ»

Запитання для обговорення:

1. Чому радянська влада не хотіла зберігати пам'ять про Бабин Яр? Яким чином їй вдалося спотворити цю пам'ять?

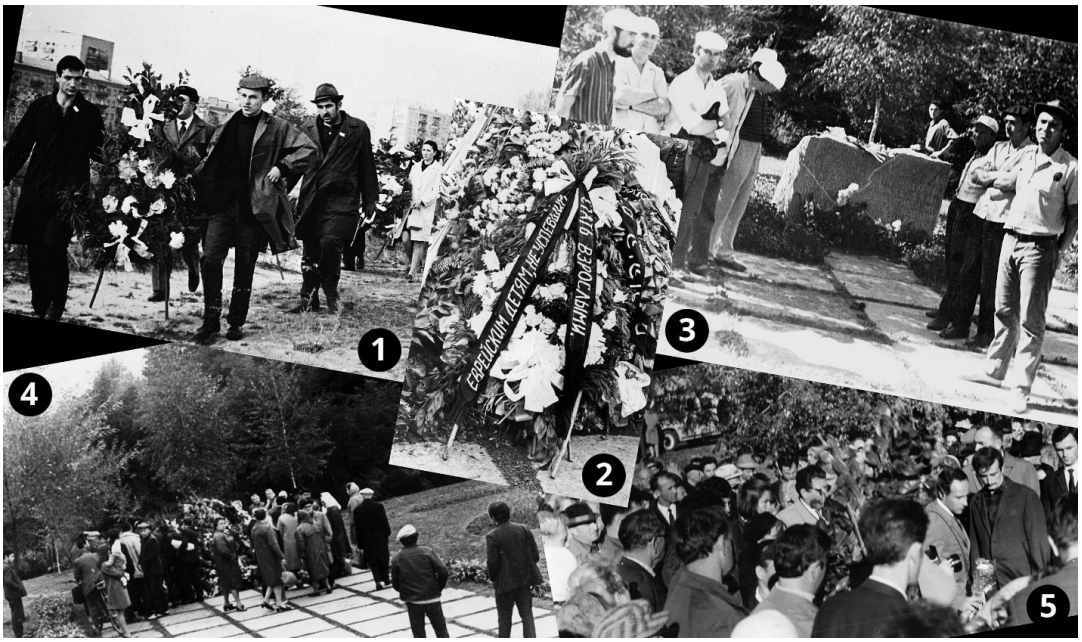
2. Що змушувало людей приходити до Бабиного Яру, незважаючи на заборону та перепони влади?

3. Чому більшість населення все ж таки «ігнорувала» проблему пам'яті про Бабин Яр?

V. ДО ВІДЕО «ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ МОЛОДІ»

Уважно розгляньте фотографії вшанування пам’яті у Бабиному Яру в радянські часи та за часів Незалежності.

1
2
3
4

Запитання для обговорення:

1. *Якому історичному періоду відповідає кожне фото? З чого це видно?*
2. *Чи багато молоді на цих фотографіях? Як можна пояснити таку кількість? Що змушувало приходити молодь тоді й зараз?*
3. *Чи були ви у Бабиному Ярі? За яких обставин?*
4. *Чи цікавитесь ви історією своєї родини? Чому?*

VI. ДО ВІДЕО «БАБИН ЯР ЯК МІСЦЕ ТУРИСТИЧНЕ»

1. *Запропонуйте своє бачення Бабиного Яру в найближчому майбутньому.*
2. *Презентуйте свою думку класу.*

Додаток 4

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ЗАГАЛЬНОГО ГОЛОСУВАННЯ

1. Бабин Яр – символ Другої світової війни на теренах України, тому будь-яка група, що вважає себе жертвою війни, має право мати свій пам’ятник на цій території.
2. Не можна звинувачувати покоління, виховане на подібній пропаганді, у знищенні інших людей. У всьому була винна пропаганда, а не ті, що її сліпо слухалися.
3. Чи повинна людина рятувати життя іншого ціною власного життя, ціною життя своїх близьких?
4. Громадяни СРСР не винні в тому, що владі майже вдалося знищити пам’ять про Бабин Яр.
5. Молодим людям треба відвідувати такі місця, як Бабин Яр, навіть якщо історія їхньої сім’ї із ними не пов’язана.
6. Чи має Бабин Яр стати місцем, яке масово відвідують туристи?